

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA SOCIJALNO-LIBERALNA STRANKA

Zagreb, lipanj 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	2
II.	REVIZIJA ZA 2009.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	8
	Nalaz za 2009.	11
III.	MIŠLJENJE	18

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-03/12

Urbroj: 613-02-03-10-6

Zagreb, 18. lipnja 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE SOCIJALNO-LIBERALNE STRANKE ZA 2009.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), te odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, (Narodne novine 1/07), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske socijalno-liberalne stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 12. travnja do 18. lipnja 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba čiji je pravni prednik osnovan u svibnju 1989. pod nazivom Hrvatski socijalno liberalni savez, te je kod nadležnog tijela upisan u Registar političkih stranaka Republike Hrvatske. Početkom 2006. održan je Sabor ujedinjenja na kojem se ujedinio s Liberalnom strankom, od kada postoji pod nazivom Hrvatska socijalno-liberalna stranka. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Trg Nikole Šubiće Zrinskog 17. Stranku predstavlja i zastupa predsjednik.

Statutom je utvrđeno unutarnje ustrojstvo. Organizacijski oblici Stranke nemaju status pravnih osoba, a ustrojani su prema teritorijalnom načelu. Temeljni organizacijski oblik je ogranak, koji se ustrojava na području općine ili grada, te gradske četvrti u gradu Zagrebu, odnosno na području jednog ili više mjesnih odbora (250 aktivnih). Na području županija ustrojene su županijske organizacije (21). Tijela ogranaka su skupština, izvršni i nadzorni odbor, a županijskih organizacija županijska skupština, vijeće, nadzorni odbor i statutarna komisija. Statutom su utvrđeni način osnivanja, te djelokrug poslova navedenih tijela ogranaka i županijskih organizacija.

Programsko, statutarno i izborna tijelo Stranke je Sabor koji, između ostalog, donosi i mijenja temeljna načela, programska usmjerenja i statut, usvaja temeljnu rezoluciju sabora kojom se utvrđuje politika u sljedećem mandatnom razdoblju, donosi poslovnik, odluke i druge akte, bira i razrješuje predsjednika i članove drugih tijela, te odlučuje o drugim pitanjima u vezi rada Stranke.

Najviše izvršno tijelo je Predsjedništvo, koje koordinira i provodi cjelokupnu politiku Stranke, te samostalno odlučuje u okviru temeljnih načela, statuta i programskih dokumenata. Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, te obavlja poslove utvrđene statutom. Predsjednik Stranke do 18. prosinca 2009. bila je Đurđa Adlešić, a od tada Darinko Kosor.

Za obavljanje administrativnih, tehničkih i stručnih poslova osnovana je Direkcija kojom rukovodi direktor. Pravilnikom o ustrojstvu i radu Direkcije, koji je u listopadu 2006. donijelo Predsjedništvo, uređeno je unutarnje ustrojstvo i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prihodi su planirani u iznosu 1.890.000,00 kn. Prema konsolidiranom Izvještaju o prihodima i rashodima, prihodi su ostvareni u iznosu 4.193.645,00 kn, što je za 2.303.645,00 kn ili 121,9 više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz državnog proračuna	770.000,00	1.510.727,00	196,2	36,0
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	0,00	35.294,00	0,0	0,8
3.	Prihodi od članarina	310.000,00	352.982,00	113,9	8,4
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	300.000,00	1.659.344,00	553,1	39,6
5.	Drugi prihodi	510.000,00	635.298,00	124,6	15,2
	Ukupno	1.890.000,00	4.193.645,00	221,9	100,0

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 773.951,00 kn, a u konsolidiranom Izvještaju o prihodima i rashodima iskazani su u iznosu 1.510.727,00 kn, što je za 736.776,00 kn više od stvarno ostvarenih prihoda iz državnog proračuna. Razlika se odnosi na pogrešno iskazane prihode u financijskim izvještajima organizacijskih jedinica. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka u 2009., koju je donio Hrvatski sabor, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav, Stranci je raspoređeno 773.951,00 kn odnosno po jednom zastupniku 386.975,00 kn. Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u skladu s navedenom Odlukom.

- Prihodi od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prema konsolidiranom Izvještaju o prihodima i rashodima, prihodi od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 35.294,00 kn, što je 0,8% ukupno ostvarenih prihoda. Pravo na financiranje, imaju one političke stranke, nezavisne liste i nezavisni vijećnici koji djeluju na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno čiji je najmanje jedan kandidat izabran za vijećnika, a sredstva se raspoređuju razmjerno broju vijećnika političke stranke u vrijeme konstituiranja vijeća. Sredstva se doznaju na žiro račun ogranaka političkih stranaka, nezavisnih lista i nezavisnih vijećnika na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. U vrijeme obavljanja revizije, Stranka je pribavila većinu odluka gradskih i općinskih vijeća, vijeća gradskih četvrti, županijskih vijeća i županijskih skupština o visini sredstava za financiranje Stranke.

- Prihodi od članarina

Prema konsolidiranom Izvještaju o prihodima i rashodima, prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 352.982,00 kn, što je 8,4% ukupno ostvarenih prihoda. Prema glavnoj knjizi Direkcije, prihodi od članarina najvećim dijelom se odnose na prihode od članskih doprinosa (sredstva koja su uplatili članovi Stranke koji su izabrani na izbornim listama Stranke u zakonodavna tijela, predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, članovi upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora u odgovarajućem dijelu svojih neto primanja), prihode od kotizacija za održavanje Sabora Stranke, te na prihode od propisanih članarina.

Obveza uplate članarine utvrđena je odredbama članka 19. Statuta, a visina, način prikupljanja i raspodjele članarina određeni su Odlukom koju je donijelo Predsjedništvo Stranke u siječnju 2008. Prema navedenoj Odluci, članovi Stranke koji su izabrani u zakonodavna tijela, predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, članovi upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora dužni su uplaćivati članski doprinos u odgovarajućem dijelu od svojih neto primanja, na središnji račun Stranke.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su iskazani u konsolidiranom Izvještaju o prihodima i rashodima u iznosu 1.659.344,00 kn. Na web stranicama Stranka je objavila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 228.272,00 kn, što je za 1.431.072,00 kn manje od prihoda iskazanih u konsolidiranom Izvještaju o prihodima i rashodima. Razlika se odnosi na pogrešno iskazane prihode u financijskim izvještajima organizacijskih jedinica.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni na temelju odredbi članka 4., 5. i 6. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. Prema navedenim odredbama, dobrovoljni prilozi (donacije) su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno doniraju novac, pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, te se uplaćuju na središnji račun Stranke. Tijekom 2009. dobrovoljni prilozi (donacije) odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) primljene od šest pravnih osoba u iznosu 170.000,00 kn, sedam fizičkih osoba u iznosu 30.000,00 kn, te dobrovoljnog priloga (donacije) od jedne pravne osobe u obliku proizvoda ili usluga u iznosu 28.272,00 kn. S donatorima su zaključeni ugovori o donaciji.

Dobrovoljni prilozi (donacije) pravnih osoba u novcu iznosili su od 5.000,00 kn do 50.000,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) fizičkih osoba iznosili su od 3.000,00 kn do 6.000,00 kn.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu 635.298,00 kn, što je 15,2% ukupno ostvarenih prihoda. Značajniji prihodi odnose se na prihode od donacija za troškove organiziranja seminara u zemlji i inozemstvu u iznosu 245.118,00 kn, otpisa obveza u iznosu 170.273,00 kn, te prihode od refundacija u iznosu 81.021,00 kn.

Rashodi su planirani u iznosu 1.890.000,00 kn. Prema konsolidiranom Izvještaju o prihodima i rashodima, rashodi su izvršeni u iznosu 4.560.493,00 kn, što je za 2.670.493,00 kn ili 141,3% više od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	690.000,00	787.460,00	135,8	17,3
2.	Materijalni rashodi	1.180.000,00	3.114.132,00	291,0	68,3
2.1.	- Rashodi za promidžbu	220.000,00	724.938,00	329,5	15,9
2.2.	- Drugi materijalni rashodi	960.000,00	2.389.194,00	281,0	52,4
3.	Rashodi za amortizaciju	0,00	16.098,00	0,0	0,3
4.	Financijski rashodi	20.000,00	111.886,00	559,4	2,4
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	0,00	161.687,00	0,0	3,6
6.	Drugi rashodi	0,00	369.230,00	0,0	8,1
	Ukupno	1.890.000,00	4.560.493,00	241,3	100,0
	Manjak prihoda	-	366.848,00	-	-

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za plaće su izvršeni u iznosu 787.460,00 kn, što je 17,3% ukupno izvršenih rashoda. Odnose se na rashode za redovne plaće u iznosu 618.363,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 142.594,00 kn, te druge rashode za zaposlene u iznosu 26.503,00 kn (regres, božićnica i dar djeci zaposlenika). Plaće su obračunane u skladu s odredbama Statuta, te Pravilnika o ustrojstvu i radu Direkcije. Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu, kojima je određena mjesečna bruto plaća. Koncem 2009. u Stranci je bilo šest zaposlenika.

- Rashodi za promidžbu

Rashodi za usluge promidžbe su izvršeni u iznosu 724.938,00 kn, što je 15,9% ukupno izvršenih rashoda. Prema knjigovodstvenim ispravama pojedinih organizacijskih jedinica, rashodi za usluge promidžbe najvećim dijelom se odnose na oglašavanje u elektronskim medijima i nabavu promidžbenog materijala (plakata, letaka, majica s otisnutim logom Stranke) za potrebe izborne promidžbe tijekom lokalnih izbora.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su izvršeni u iznosu 2.389.194,00 kn, što je 52,4% ukupno izvršenih rashoda. Odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu 513.037,00 kn, usluge organizacije sabora Stranke u iznosu 354.660,00 kn, naknade troškova zaposlenima, te druge naknade u iznosu 255.312,00 kn, energiju u iznosu 236.136,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 181.598,00 kn, materijal i sirovine u iznosu 169.952,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 138.626,00 kn, članarine u iznosu 81.135,00 kn i druge materijalne rashode (intelektualne usluge, tekuće i investicijsko održavanje, računalne usluge, premije osiguranja, sitni inventar i auto gume) u iznosu 458.738,00 kn.

- Rashodi za donacije

Rashodi za donacije su izvršeni u iznosu 161.687,00 kn, što je 3,6% ukupno izvršenih rashoda. Odnose se na donacije organizacijskim jedinicama za financiranje materijalnih rashoda. Sredstva su doznačena na temelju odluka direktora i predsjedništva Stranke.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi su izvršeni u iznosu 369.230,00 kn, što je 8,1% ukupno izvršenih rashoda. Odnose se na otpisana potraživanja u iznosu 203.702,00 kn, rashode s osnove ovrha u iznosu 83.464,00 kn, te druge nespomenute rashode u iznosu 82.064,00 kn.

Rashodi za otpisana potraživanja izvršeni su u iznosu 203.702,00 kn. Najvećim dijelom se odnose na otpis potraživanja na temelju odluke direktora (otpisano je potraživanje za danu pozajmicu jednoj političkoj stranci u ranijim godinama u iznosu 200.000,00 kn).

- Manjak prihoda

Manjak prihoda iskazan je u iznosu 366.848,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 993.158,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 626.310,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 928.590,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	51.317,00	106.939,00	208,4
2.	Financijska imovina	1.383.884,00	821.651,00	59,4
2.1.	Novčana sredstva i depoziti	1.081.650,00	696.685,00	64,4
2.2.	Potraživanja	0,00	16.924,00	0,0
2.3.	Zajmovi	270.500,00	27.341,00	10,1
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	0,00	63.000,00	0,0
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	31.734,00	17.701,00	55,8
	Ukupno imovina	1.435.201,00	928.590,00	64,7
3.	Obveze	344.461,00	258.066,00	74,9
4.	Vlastiti izvori	1.090.741,00	670.524,00	61,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.435.202,00	928.590,00	64,7

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 106.939,00 kn, odnosi se na uredsku opremu i namještaj u iznosu 651.575,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 76.612,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu 31.537,00 kn, uređaje, strojeve i opremu za druge namjene u iznosu 16.618,00 kn, umjetnička djela u iznosu 7.131,00 kn, sitni inventar u iznosu 233,00 kn, te ispravak vrijednosti imovine u iznosu 676.767,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu vrijednost nefinancijske imovine veća je za 55.622,00 kn ili 108,4%, zbog nabave vozila u iznosu 76.612,00 kn.

Novčana sredstva i depoziti u iznosu 696.685,00 kn se odnose na novac na računu u iznosu 593.323,00 kn i novac u blagajni u iznosu 103.362,00 kn.

Potraživanja u iznosu 16.924,00 kn, odnose se u cijelosti na druga potraživanja organizacijskih jedinica.

Zajmovi, vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici u iznosu 90.341,00 kn, odnose se na udjel u glavnici Zaklade – Liberalni centar za demokraciju u iznosu 63.000,00 kn, zajmove drugim subjektima u iznosu 23.341,00 kn i zajam jednoj fizičkoj osobi u iznosu 4.000,00 kn. Pozajmica dana jednoj fizičkoj osobi u ranijim godinama iznosu 4.000,00 kn nije vraćena.

Obveze u iznosu 258.066,00 kn najvećim dijelom se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 153.770,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu 64.882,00 kn i druge obveze u iznosu 3.105,00 kn. Obveze su u cijelosti podmirene tijekom 2010.

Vlastiti izvori iskazani koncem 2009. u iznosu 670.524,00 kn manji su za 420.217,00 kn, u odnosu na vlastite izvore koji su koncem 2008. iskazani u iznosu 1.090.741,00 kn. Do smanjena vlastitih izvora najvećim dijelom došlo je zbog manjka prihoda koji je koncem 2009. iskazan u iznosu 366.848,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost izvršenja rashoda odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je računska točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, rashoda za amortizaciju, te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na web stranici Stranke.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Stranke za 2008., o čemu je sastavljeno izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju naložio je evidentiranje poslovnih događaja, ustrojavanje pomoćne knjige dugotrajne imovine, obavljanje popisa imovine i obveza te usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sastavljanje financijskih izvještaja i obračuna amortizacije dugotrajne nefinancijske imovine u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09). Također, naložio je u poslovnim knjigama osigurati podatke za Stranku u cjelini.

Državni ured za reviziju predložio je realnije planiranje prihoda i rashoda, praćenje izvršenja financijskog plana tijekom godine, te planiranje prihoda i rashoda prema rasporedu računa računskog plana za neprofitne organizacije kao i ustrojavanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola. Državni ured za reviziju naložio je javno prikazati porijeklo primljenih dobrovoljnih priloga (donacija) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te poduzimanje radnji za naplatu danih pozajmica. Također je naložio pribavljanje odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka. Nadalje, naložio je ustrojavanje evidencije i izdavanje potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, uplaćivanje dobrovoljnih priloga (donacija) na središnji račun Stranke i javno prikazati porijeklo dobrovoljnih priloga (donacija) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija) (Narodne novine 26/07). Također je predložio vođenje evidencije o članovima Stranke koji su obvezni plaćati članski doprinos u cilju učinkovite kontrole naplate prihoda od članskih doprinosa, te poduzimanje mjera kako bi se propisana članarina naplatila.

Revizijom za 2009. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- Obavljen je obračun amortizacije za pojedinačne predmete dugotrajne imovine.
- Na temelju odluke direktora otpisano je potraživanje za danu pozajmicu jednoj političkoj stranci
- Pribavljene su odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- U poslovnim knjigama i konsolidiranim financijskim izvještajima nisu iskazani podaci za Stranku u cjelini. Pomoćna knjiga dugotrajne imovine nije ustrojena, popis imovine, te evidentiranje pojedinih poslovnih događaja, nije obavljeno u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Prihodi i rashodi nisu realno planirani, izmjene i dopune financijskog plana nisu donesene i ne prati se izvršenje financijskog plana tijekom godine.
- Ustrojavanje učinkovitog sustava unutarnje kontrole.
- Evidencija o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) i članarinama nije ustrojena i nisu izdavane potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina. Također, nije ustrojena evidencija o članovima Stranke koji su obvezni plaćati članski doprinos. Mjere naplate članarina i članskih doprinosa nisu poduzimane, što nije u skladu s odredbama Statuta. Također, dobrovoljni prilozima (donacije) uplaćeni na račune organizacijskih jedinica nisu uplaćeni na središnji račun Stranke.
- Stranka je na web stranicama objavila podatke o fizičkim i pravnim osobama koje su uplatile dobrovoljne priloge (donacije), ali podaci nisu cjeloviti.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi i rashodi, te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje u dijelu koji se odnosi na financijski plan, poslovne knjige, popis imovine i obveza, financijske izvještaje, zatim prihode u dijelu koji se odnose na prihode od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija) i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola treba osigurati upravljanje financijskim sredstvima i drugom imovinom zakonito, ekonomično i učinkovito, te povećati odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom.

Knjigovodstvene isprave odnosno ulazne račune koji su dokaz o nastalom poslovnom događaju prije unosa u poslovne knjige Direkcije, kontrolirala je i ovjerila odgovorna osoba. U Direkciji blagajničke izvještaje nije kontrolirala ovlaštena osoba, a u većini slučajeva uplatnice i isplatnice nije potpisao uplatitelj i primatelj. Slabosti sustava unutarnje kontrole uočene su u računovodstvenom poslovanju. U vrijeme obavljanja revizije pojedine organizacijske jedinice dostavile su u Direkciju knjigovodstvene isprave i poslovne knjige. Revizijom je utvrđeno da organizacijske jedinice nisu ovjeravale ni kontrolirale knjigovodstvene isprave na temelju kojih su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama. Konsolidirani financijski izvještaji su sastavljeni na temelju pojedinačnih financijskih izvještaja organizacijskih jedinica. Direkcija nije provjeravala točnost i realnost podataka iskazanih u financijskim izvještajima organizacijskih jedinica.

Odredbama Statuta određeno je da Nadzorni odbor ocjenjuje jesu li odluke i rad tijela i dužnosnika Stranke u suglasnosti sa zakonima i drugim propisima Republike Hrvatske, te raspolaže li se sredstvima Stranke zakonito, uredno i namjenski. Tijekom 2009. Nadzorni odbor je kontrolirao namjensko i zakonito trošenje u dvije od ukupno 23 organizacijske jedinice, pri čemu nisu utvrđene nepravilnosti. Prema navedenom, u većini organizacijskih jedinica Nadzorni odbor nije obavio kontrolu namjenskog i zakonitog trošenja sredstava, što nije u skladu s odredbama Statuta.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola, te obavljanje kontrole zakonitog i namjenskog trošenja sredstava organizacijskih jedinica u skladu s odredbama Statuta.

1.2. *Stranka u očitovanju navodi da prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazlaže da je Statutom određeno da unutarnju kontrolu svih financijskih transakcija obavlja Nadzorni odbor. Također navodi da sve županijske organizacije imaju ustrojen Nadzorni odbor koji je zadužen pratiti zakonitost poslovanja županijskih organizacija, te da unatoč pisanim i usmenim upozorenjima, dio županijskih organizacija nije u potpunosti poštivalo ovu obvezu.*

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna ustrojiti poslovne knjige prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Financijski plan i Program rada za 2009. usvojeni su na sjednici Predsjedništva u svibnju 2009.

- Program rada i financijski plan

Prema financijskom planu, prihodi i rashodi su planirani u iznosu 1.890.000,00 kn. Prihodi se odnose na prihode iz proračuna u iznosu 770.000,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu 310.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 300.000,00 kn, te druge prihode u iznosu 510.000,00 kn. Planirani rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 580.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu 1.290.000,00 kn i financijske rashode u iznosu 20.000,00 kn. Financijski plan je donesen u skladu s godišnjim programom rada. Prihodi su ostvareni u iznosu 4.193.645,00 kn, što je za 2.303.645,00 kn ili 121,9% više od planiranih. Rashodi su izvršeni u iznosu 4.560.493,00 kn, što je za 2.670.493,00 kn ili 141,3% više od planiranih. Prihodi i rashodi nisu realno planirani. Tijekom godine nisu donesene izmjene i dopune financijskog plana. Također, u financijskom planu prihodi i rashodi nisu planirani prema rasporedu računa računskog plana za neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju predlaže realnije planiranje prihoda i rashoda, praćenje izvršenja financijskog plana tijekom godine, te planiranje prihoda i rashoda prema rasporedu računa računskog plana za neprofitne organizacije.

- Poslovne knjige

Poslovne knjige se vode na razini Direkcije i organizacijskih jedinica. Za Direkciju su ustrojene dnevnik i glavna knjiga te pojedine pomoćne knjige (knjiga ulaznih računa i knjiga blagajne). Pomoćna knjiga dugotrajne imovine nije ustrojena, što nije u skladu s odredbama članka 6. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je, između ostalog, propisano da neprofitne organizacije obvezno vode pomoćnu knjigu dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana), te s drugim potrebnim podacima. U poslovnim knjigama nisu osigurani podaci za Stranku u cjelini, nego samo za Direkciju. Prije sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja, organizacijske jedinice nisu Direkciji dostavile knjigovodstvene isprave, te poslovne i pomoćne knjige na temelju kojih su sastavljeni pojedinačni financijski izvještaji. Zbog navedenog ne može se provjeriti objektivnost i realnost financijskih pokazatelja iskazanih u financijskim izvještajima organizacijskih jedinica te jesu li poslovni događaji evidentirani na temelju prethodno kontroliranih i ovjerenih knjigovodstvenih isprava. Blagajnički izvještaji Direkcije su zaključivani mjesečno. Blagajničke izvještaje nije kontrolirala ovlaštena osoba, a u većini slučajeva uplatnice i isplatnice nisu potpisali uplatitelj i primatelj. Rashodi za službena putovanja u većini slučajeva su evidentirani na temelju putnih naloga koje nije ovjerala odgovorna osoba (naredbodavac, blagajnik, likvidator, naredbodavac), te ne sadrže svrhu putovanja i dokumentaciju o nastalim troškovima.

Također, revizijom su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na evidentiranje pojedinih rashoda u poslovnim knjigama Direkcije.

U glavnoj knjizi, pojedini rashodi (materijalni rashodi nastali na temelju rješenja o ovrsi) su evidentirani na temelju izvoda poslovne banke o obavljenom plaćanju, a Stranka nema knjigovodstvene isprave (ulazne račune), kao dokaz nastalih poslovnih događaja. Prema knjigovodstvenim ispravama pojedinih organizacijskih jedinica, rashodi za reprezentaciju najvećim dijelom se odnose na nabavu hotelsko ugostiteljskih usluga, usluga konzumacije jela i pića, nabavu hrane, napitaka, sportske opreme i druge robe. Pojedini računi za obavljene usluge reprezentacije ne sadrže opis troškova, a iz računa nije vidljiva svrha utroška i osobe koje su koristile usluge reprezentacije, odnosno aktivnosti na koje se navedeni rashodi odnose.

Odredbama članka 9. stavak 1. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

Vrsta i iznos pojedinih rashoda iskazanih u financijskom izvještaju različita je u odnosu vrstu i iznos rashoda iskana u poslovnim knjigama, te je otežana kontrola i usporedba podataka iz financijskih izvještaja s podacima iz glavne knjige. Također prihvodi od dobrovoljnih priloga (donacija) koje su ostvarile pojedine organizacijske jedinice, evidentirani su na različitim računima iz računskog plana za neprofitne organizacije.

Odredbom članka 4. stavka 1. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da neprofitne organizacije vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije koji je sastavni dio navedene Uredbe.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja i ustrojavanje pomoćne knjige u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Također nalaže u poslovnim knjigama osigurati podatke za Stranku u cjelini. Državni ured za reviziju predlaže odrediti rok u kojem su organizacijske jedinice obvezne dostaviti u Direkciju knjigovodstvene isprave, poslovne i pomoćne knjige na temelju kojih su sastavile financijske izvještaje, u cilju sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji će pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke.

- Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza propisan je odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Odlukom je imenovano povjerenstvo za popis imovine u Direkcije. Odluka ne sadrži rokove za obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja o obavljenom popisu. Stranka je obavila popis imovine sa stanjem na dan 31. prosinca 2009. Popis nije cjelovit, u popisnim listama nisu uneseni podaci o vrijednosti dugotrajne imovine Direkcije. Popisom nisu obuhvaćena novčana sredstva, potraživanja i obveze Direkcije, a popis imovine i obveza organizacijskih jedinica nije obavljen. Također nije obavljeno usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Odredbama članaka 13., 14. i 15. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da su neprofitne organizacije obvezne popisati imovinu i obveze na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu se unose u popisne liste pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima. Povjerenstvo za popis osniva odgovorna osoba, koja određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama.

Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati odgovornoj osobi. Odgovorna osoba na temelju izvještaja i popisnih lista, odlučuje o manjkovima, viškovima, otpisu i rashodovanju, te mjerama protiv odgovornih osoba za utvrđene manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru, nenaplativost potraživanja i drugo.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza, te usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Financijski izvještaji

Temeljni financijski izvještaji za 2009., Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, te Bilješke uz financijske izvještaje dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku.

Konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su u Direkciji Stranke na temelju dostavljenih financijskih izvještaja 19 organizacijskih jedinica. Revizijom je utvrđeno da u konsolidiranim financijskim izvještajima nisu iskazani podaci za Stranku u cjelini, jer dvije organizacijske jedinice nisu dostavile financijske izvještaje, a dvije su dostavile financijske izvještaje s nepotpunim podacima. Odredbama članka 65. stavak 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da temeljni financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da su političke stranke dužne javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom kalendarske godine. Završni račun i financijsko izvješće u kojem se podrobno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena, javni su dokumenti i objavljuju se na web stranici političke stranke.

Na web stranici Stranka je objavila podatke o ukupnim prihodima i rashodima, višku prihoda, vrijednosti imovine i izvora vlasništva, te podatke o fizičkim i pravnim osobama koje su uplatile dobrovoljne priloge (donacije) na središnji račun. Stranka je na web stranicama objavila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 228.272,00 kn umjesto u iznosu 271.772,00 kn. Objavljeni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) se odnose na dobrovoljne priloge (donacije) pravnih osoba u iznosu 170.000,00 kn, fizičkih osoba u iznosu 30.000,00 kn, te dobrovoljni prilog (donaciju) od jedne pravne osobe u obliku proizvoda ili usluga u iznosu 28.272,00 kn. Na web stranicama nisu objavljeni podaci o ostvarenim prihodima od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 43.500,00 kn koje su uplatile tri fizičke i dvije pravne osobe na račune organizacijskih jedinica.

Državni ured za reviziju nalaže javno objaviti podatke o dobrovoljnim prilogima (donacijama), u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

Također nalaže sastavljanje financijskih izvještaja za Stranku u cjelini, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

2.2. *Stranka u očitovanju navodi da prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazlaže da je financijski plan za 2009. sastavljen na razini Direkcije, te da objedinjeni financijski plan koji sadrži prihode i rashode za Stranku u cjelini nije bilo moguće napraviti, jer pojedine organizacijske jedinice nisu dostavile financijske planove. Navodi da je stanje poslovnih knjiga i evidentiranje poslovnih događaja posljedica činjenice da pojedine organizacijske jedinice nisu dostavile poslovne knjige i nisu pravilno evidentirale poslovne događaje. Popis imovine nije obavljen u cijelosti za Direkciju i za Stranku u cjelini, jer veći dio županijskih organizacija ne posjeduje imovinu, a obavijest o tome nisu dostavili Direkciji. Pojedine organizacijske jedinice izvršile su obvezu te su Direkciji dostavile tražene podatke o imovini. Također navodi da su nedostaci u financijskim izvještajima posljedica nepotpunih informacija nižih organizacijskih jedinica.*

3. Prihodi

3.1. Ukupni prihodi za 2009. su ostvareni u iznosu 4.193.645,00 kn. Odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.659.344,00 kn, prihode iz državnog proračuna u iznosu 1.510.727,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu 352.982,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 35.294,00 kn i druge prihode u iznosu 635.298,00 kn.

- Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu 352.982,00 kn, a odnose se na prihode od članskih doprinosa, prihode od kotizacija članova za održavanje 15. Sabora, te manjim dijelom na prihode od propisanih članarina.

Obveza uplate članarine utvrđena je odredbama članka 19. Statuta, kojima je propisano da ukoliko član ne uplati članarinu ni nakon šest mjeseci nakon što ga je nadležni dužnosnik pisano upozorio na obvezu plaćanja članarine, član se briše iz evidencije. Visina, način prikupljanja i raspodjele članarina određeni su Odlukom koju je donijelo Predsjedništvo Stranke u siječnju 2008. Prema navedenoj odluci, visina članarine iznosila je 15,00 kn mjesečno za zaposlene članove, a 3,00 kn za studente, nezaposlene i umirovljenike. Tijekom godine Stranka nije poduzimala mjere predviđene Statutom za naplatu članarine.

Stranka nije ustrojila evidenciju o primitku članarina i nije izdavala potvrde o primitku članarina, što nije u skladu s odredbama članka 3. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i odredbama članaka 2. i 3. Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), kojima je propisano da su političke stranke obvezne voditi evidenciju i izdati potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

Odlukom Predsjedništva određeno je da su članovi Stranke koji su izabrani u zakonodavna tijela, predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, članovi upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora dužni uplaćivati članski doprinos u odgovarajućem dijelu od svojih neto primanja, na središnji račun Stranke. Evidencija o članovima Stranke koji su na temelju navedene odluke obvezni plaćati članski doprinos nije ustrojena, te se ne može provjeriti naplata prihoda od članskih doprinosa.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojavanje evidencije o primitku članarina, te izdavanje potvrda o primitku članarina u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje mjera za naplatu članarine u skladu s odredbama Statuta. Također, predlaže se vođenje evidencije obveznika plaćanja članskih doprinosa u cilju naplate i učinkovite kontrole prihoda od članskih doprinosa.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 1.659.344,00 kn. U poslovnim knjigama Direkcije iskazani su prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 228.272,00 kn, a odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) pravnih osoba u iznosu 170.000,00 kn, fizičkih osoba u iznosu 30.000,00 kn, te na dobrovoljni prilog (donaciju) od jedne pravne osobe u obliku proizvoda ili usluge u iznosu 28.272,00 kn. Pravna osoba nije izdala račun za doniranu opremu. Odredbama članka 3. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da su za dobrovoljne priloge (donacije) koje se političkoj stranci daju u obliku proizvoda ili usluga, fizičke i pravne osobe dužne izdati račun koji glasi na političku stranku. Na računu treba biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge i da ne podliježe naplati.

U 2009. primjenjivala se odluka Predsjedništva Stranke iz siječnja 2008., kojom je određeno da organizacijske jedinice nisu obvezne uplaćivati prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) na središnji žiro račun. Odluka Predsjedništva nije u skladu s odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, kojima je propisano da se dobrovoljni prilozima (donacije) u novcu uplaćuju na središnji račun političke stranke.

Stranka nije ustrojila evidencije ni izdavala potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija), što nije u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), kojima je određeno da su političke stranke obvezne voditi evidenciju i izdati potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

Državni ured za reviziju nalaže ustrojavanje evidencije o primitku dobrovoljnih priloga (donacija), izdavanje potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija), uplatu prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) na središnji račun, te evidentiranje dobrovoljnih priloga (donacija) primljenih u proizvodima ili uslugama na temelju računa donatora koji sadrže sve propisane elemente u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

- Prihodi od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 35.294,00 kn. Odlukom Predsjedništva iz siječnja 2008., određeno je da su organizacijske jedinice 30,0% prihoda ostvarenih od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne uplatiti na središnji račun.

Većina organizacijskih jedinica nije uplaćivala prihode ostvarene od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na središnji račun, kako je određeno odlukom Predsjedništva.

Državni ured za reviziju nalaže uplaćivanje prihoda ostvarenih iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na središnji račun u skladu s odlukom Predsjedništva.

- 3.1. *Stranka u očitovanju navodi da prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazlaže da se prihodi od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prikupljaju u ograncima, te da prema odredbama Statuta ogranci samostalno vode financijsko i materijalno poslovanje. Direkcija nije uspjela pribaviti traženu dokumentaciju iz ogranaka. Također navode da je glavni uzrok nepravilnosti u poslovanju činjenica da Stranka ima samo šest profesionalnih djelatnika na području Republike Hrvatske, a to su većinom zaposlenici u Direkciji. Članovi Stranke, bez obzira na kojoj se stranačkoj dužnosti u nižim organizacijskim jedinicama nalaze, istu obavljaju amaterski, u slobodno vrijeme, te da su nepravilnosti u poslovanju posljedice takvih okolnosti. Navedene razloge Stranka ne smatra opravdanjem za nastale nepravilnosti, ali te činjenice navodi kako se navedene nepravilnosti ne bi shvatile kao posljedica namjernog zanemarivanja obveza. Navodi da je tijekom 2010. novo vodstvo Stranke poduzelo mjere, koje će pozitivno utjecati na ispravljanje propusta navedenih u nalazu Državnog ureda za reviziju i to: uputilo je nalog svim županijskim organizacijama na temelju kojeg su svi čelni ljudi obvezni planirati rashode u skladu s realnim mogućnostima odnosno planiranim prihodima te je određena osobna odgovornost i visina rashoda koju može izvršiti odgovorna osoba bez prihvaćanja županijskog vijeća. Također, objavljen je popis donatora i iznos primljenih dobrovoljnih priloga (donacija) na web stranicama i dogovoren nov način rada s knjigovodstvenim servisom Direkcije koji će na mjesečnoj razini pratiti poslovne događaje i imati potpuni uvid u stanje županijskih organizacija tijekom godine, što će omogućiti pravodobno otklanjanje nepravilnost. U slučajevima da županijske organizacije ne otklone utvrđenu nepravilnost, ukinut će se njihov podračun dok ne zadovolji uvjete koji su određeni zakonima i zahtjevima Direkcije.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Stranke za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Prema odredbama Statuta, kontrolu poslovanja i namjenskog trošenja sredstava organizacijskih jedinica obavlja Nadzorni odbor. U 2009. Nadzorni odbor je obavio kontrolu poslovanja i namjenskog trošenja sredstava u dvije od ukupno 23 organizacijske jedinice. Pojedine organizacijske jedinice nisu ovjeravale ni kontrolirale knjigovodstvene isprave na temelju kojih su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama. Konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su na temelju financijskih izvještaja organizacijskih jedinica koje nije kontrolirala Direkcija. (točka 1. Nalaza)
 - Financijskim planom planirani su prihodi i rashodi u iznosu 1.890.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 4.193.645,00 kn, što je za 2.303.645,00 kn ili 121,9% više od planiranih. Rashodi su ostvareni u iznosu 4.560.493,00 kn, što je za 2.670.493,00 kn ili 141,3% više od planiranih. Prihodi i rashodi nisu realno planirani, izmjene i dopune financijskog plana nisu donesene i ne prati se izvršenje financijskog plana tijekom godine.
Stranka je obvezna ustrojiti poslovne knjige prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Poslovne knjige vode se na razini Direkcije i organizacijskih jedinica. Za Direkciju su ustrojeni dnevnik i glavna knjiga te pojedine pomoćne knjige (knjiga ulaznih računa i knjiga blagajne). Stranka nije ustrojila pomoćnu knjigu dugotrajne imovine. U poslovnim knjigama nisu osigurani podaci za Stranku u cjelini, niti konsolidirani financijski izvještaji sadrže podatke za Stranku u cjelini. U konsolidiranim financijskim izvještajima nisu iskazani podaci za Stranku u cjelini, jer dvije organizacijske jedinice nisu dostavile financijske izvještaje, a dvije su dostavile financijske izvještaje s nepotpunim podacima
Organizacijske jedinice nisu dostavile Direkciji knjigovodstvene isprave, te poslovne i pomoćne knjige na temelju kojih su sastavile financijske izvještaje, zbog čega se ne može se provjeriti realnost i objektivnost podataka iskazanih u financijskim izvještajima organizacijskih jedinica te jesu li poslovni događaji evidentirani na temelju prethodno kontroliranih i ovjerenih knjigovodstvenih isprava. Pojedini rashodi u glavnoj knjizi evidentirani su na temelju izvoda poslovne banke o obavljenom plaćanju, a Stranka nema knjigovodstvene isprave odnosno račune koji su dokaz nastalih poslovnih događaja. Pojedini računi za obavljene usluge reprezentacije ne sadrže opis troškova, te aktivnosti na koje se rashodi odnose. Neprofitne organizacije su dužne popisati imovinu i obveze koncem godine sa stanjem na datum bilance.

Stranka je obavila popis imovine u Direkciji, a nije obavljen popis u organizacijskim jedinicama te nije usklađeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem.

Na web stranici Stranke su objavljeni podaci o imovini, obvezama i vlastitim izvorima, ukupnim prihodima i rashodima, višku prihoda poslovanja, te podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su uplatile dobrovoljne priloge (donacije) na središnji račun Stranke. Podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su uplatile dobrovoljne priloge (donacije) na račune organizacijskih jedinica nisu objavljeni. (točka 2. Nalaza)

- Prema konsolidiranom Izvještaju o prihodima i rashodima, ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 4.193.645,00 kn. Odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.659.344,00 kn, prihode iz državnog proračuna u iznosu 1.510.727,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu 352.982,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 35.294,00 kn i druge prihode u iznosu 635.298,00 kn. Prihodi od članarina ostvareni u iznosu 352.982,00 kn, najvećim dijelom se odnose na prihode od članskih doprinosa, prihode od kotizacija za održavanje Sabora Stranke, te manjim dijelom na prihode od propisanih članarina. Statutom Stranke propisana je naplata članarine od svih članova Stranke i poduzimanje aktivnosti za njenu naplatu, što nije učinjeno. Stranka je dužna voditi evidencije o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), izdavati potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), te uplaćivati prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) na središnji račun. Evidencije o članarinama i dobrovoljnim priložima nisu ustrojene, nisu izdavane potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), a dobrovoljni prilozi (donacije) uplaćivani su i na račune organizacijskih jedinica. (točka 3. Nalaza)

4. Stranka je donijela Program rada i financijski plan za 2009. kojim su planirani ukupni prihodi i rashodi u iznosu 1.890.000,00 kn. Prema konsolidiranom izvještaju o prihodima i rashodima za 2009., ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 4.193.645,00 kn, izvršeni ukupni rashodi u iznosu 4.560.493,00 kn, te iskazan manjak prihoda u iznosu 366.848,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 993.158,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 626.310,00 kn. Ostvareni prihodi korišteni su za financiranje aktivnosti prema područjima djelovanja, odnosno za redovne aktivnosti, aktivnosti za jačanje unutarstranačke komunikacije i predstavljanje projekata Stranke u javnosti, te međunarodne aktivnosti. Najznačajnije aktivnosti su: 15. Sabor Stranke, lokalni izbori, te skupovi Mladih hrvatskih liberala. Na web stranici Stranke objavljen je Izvještaj o prihodima i rashodima Stranke za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2009., te bilješke iz kojih je vidljiva struktura prihoda i rashoda. Također su objavljeni podaci o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) u novcu od pravnih i fizičkih osoba koji su uplaćeni na središnji račun Stranke, te prihodi primljeni u obliku proizvoda ili usluga od pravne osobe.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koji se odnose na financijski plan, sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja, poslovne knjige, popis imovine i obveza, evidencije o članarinama i dobrovoljnim priložima, te izdavanje propisanih potvrda, dijelom su posljedica nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na istinitost i realnost financijskih izvještaja, pravilnost poslovanja te izražavanje uvjetnog mišljenja.